

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: SAXOS MINDE

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "SAXOS MINDE", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 182. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig04val-shoot-workid73408/facsimile.pdf> (tilgået 13. marts 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Norges Kongs-Kronike

Satig den Fader,
Sig efterlader
Mage til ypperlig Søn!
Hvo som kan vinde
Adelsteens Minde,
Aldrig han mister sin Løn!!

Ak! for till Hagen
Norge faaer Mage,
Fenris-Ulv farer om Land;
Aldrig saa herlig,
Høivis og kærlig,
Fødes en Drot os som han!

Døden, i Vælde,
Date og Fjelde
Skjuler med Grav-Taagen mørk;
Frænderne isne,
Granerne visne,
Bræt har ei Land vi men Ørk!

Hakon den Gode,
Bænket hos Frode,
Straaler ved Gudernes Bord;
Heden-Old kalder
Røt jeg hans Alder,
Heden med Heldet han foer!!

SAXOS MINDE.

DETTE Digt er trykt (uden Overskrift) foran Tredie Deel af Danmarks Krønike (1822). Det blev optrykt med Overskriften *Saxos Minde* og med saa *Aendringer i Nordiske Smaa-digte* (1838) Side 278—84, hvor dog de to sidste Vers er udeladte. Se Poet. Skr. V. 29.

Om over ældgamle Dannemarks Ære,
Absalons Saxo! det var du som Faa,
Mear end Stærk-Odder og Frodernes Hære
Du den udhredie paa Belgerne blaa:
Du den udbredie med Heltenes Minde,
Som i dit vingede Ord
Vidt over Tidernes Stromme henfoer,
Stræber end Prisen og Kronen at vinde!

Dannemarks Længsel er Dannemarks Ære,
Dyb som det bølgende, sortladne Hav,
Ja, som det Hav, hvorpaa Folkenes Hære
Drev deres Idræt, og fandi deres Grav;
Derfor, i Heltenes Række, den følger,
Altid paa Land og paa Søe,
Stjernen, som vinker til Kjærligheds Øc,
Evigheds-Strømmen i Tidernes Bølger!!

Dannemands Længsel er Dannemands Kiende,
Aldrig den stilles ved timeligt Held,
Hvad den begjører, maa aldrig faae Ende,
Maa være Livets og Kjærligheds Væld;

Saxos Minde

Den er oprundet af Paradis-Minde;
Derfor, i Lys og i Løn,
Dana sig teer for hver helteig Søn
Som en vidunderlig Paradis-Kvinde!

Altid, naar Hadding i Højelofts-Stuen
Slynger om Ragnild i Dvale sin Arm,
Pludselig ejner han Kvinden ved Grnen,
Stirrer paa Blomsterne i hendes Barm,
Synker med hende i Dybet saa saare,
Gjennem den taagede Dal,
Skyggernes Rige og Vælfaders Sal,
Hvor kun med Blænd-Værk sig Kæmperne daare!

Soeklare Vange forlyste hans Øie,
Vinter-Grønt er ham en ønskelig Krands;
Kvinden dog lærer ham: ret kun fornøie
Duftende Blomster og levende Glands,
Standser kun med ham ved Paradis-Haven,
Hvor, med et Nattergal-Slag,
Liflig hebudes den evige Dag,
Vidnes om Liv, som ei gjækker bag Graven!!

Derfor mas Danmarks Helte og finde:
Lidt er Beundring i Liv og i Død;
Kjærligheds Kys og et levende Minde
Er, hvad dem huger i Lyst og i Nød:
Derfor langt stolttere Helte Man findes;
Men aldrig Helte i Nord,
Om de fra Hellas til Iishavet foer,
Fandt saa helmodige, kjærlige Kvinder!

Derfor har Røgvald, den Hell over Bjerge,
Thjodolf af Hvine til Skjald for sin Æt,
Bauta-Steen prud, som mod Glenosel kan værge,
Ristet med galdrende Runer fuldtæt;
Hveru der fik Øie for, hvad de betegne,
Seer, ved Valkyriens Kvad,
Steendøde Kæmper opstande paa Rad,
Og som Einherier strides og segne!

Saxos Minde

Ingen som Brage kan sjænge paa Vale,
Skjolde-Brag svarer til Sverd-Tunge-Slag;
Ingen som Snorro kan Kæmper afmale,
Ret som de færdes ved Nat og ved Dag,
Ret som de stode paa Ornen hin Lange,
Og som de sad over Bord,
Skifted saa mangent et skjemtefuldt Ord :
Beilled, og lytted, til Skjaldenes Sange!

Ei kan en Skjoldunge-Drapa vi samle,
Der sig ter lignet ved Ynglinge-Tal;
Lidt kun er Hjarne mod Brage hin Gamle,
Naar ham til Skuldrene neppe, som Skjald;
Men naar han kvæder om Dannemarks Frode,
Da er det Kjærligheds Sang:
Hjerte, som banker mod Hjerte med Klang;
Da er udødelig for ham den Gode!

Brage i Velhal selv Adelsteen bænker,
Hjertet i Norge kun føler hans Savn;
Hjarne en Bolig i Hjerterne skjænker
Hver, som blandt Daner vandt Fredegods Navn!
Dannemark skjænken hans Minde-Sang Kronen,
Bærer i Hjertet om Land
Frode, saalænge, til selv over Strand
Atter, i Sæunen, han stiger paa Thronen!

Saxo! du følde, det var ikke Skvalder,
Hvad hiden Fugl mellem Bogene sang!
Tak for de Toner fra Heltenes Alder,
Som sig i dig over Bejgerne svang!
Ja, for Din Kjærlighed takket Du være!
Altid skal Pris efter Spot
Times den Mand, der har sørget saa godt
For de Uføde til Fædrenes Ære!

Tak for den Aske fra Brand-Old, du gjemde,
Gav os i Urnerne, som du den fandt!
Dannemark vel, i sin Dvale-Tid, glenende,
Af det er Guld-Stav, med Perler iblaadt;

Saxos Minde

Men nær af Asken den Gamle sig hæver,
Smykket med Perler og Guld,
Og med de Blomster, hun fandt under Muid,
Tone skal sædt, hvad i Harpen nu bæver!

Tak for hver Levning af Høi-Oldens Kæmpe:
Frodes Stærk-Odder, hidført over Strand!
Tak, for Du skarred med List og med Læmpe!
Tak for hans Tunge, og Tak for hans Tand!
Tak for hvert Lejd og hver Lem af den Bolde!
Glipped det end for din Haand,
Hvad kun kan lykkes for Tidernes Aand,
Du gav til Sankning dog Tøj, som kan holde!

Vel os fortælle de skruntede Dværge:
Kæmper som de var kun Puslinger smaa,
Fuerne vorde de høieste Bjerge,
Naar de kun sige, det synes dem saa;
Men, kommer Dag, kommer Glands i vort Øie,
Gjæster os Aanden paa Nye,
See dine Kæmper vi kneise i Sky,
Stige med Glæden paa Skuldrerne høje!

Tak for dit Billed af Ylfinge-Traetien!
Skinner dei ikke, er Skylden ei din;
Men om end Ulven er synligst i Ætten,
Skimtes dog Skjoldunge-Daatteren fin;
Tone skal Kvad, end i kommande Dage,
Lifig om Villum og Svenn,
Deilig vemodig om Knud og hans Mænd,
Og om Kong Valdemars Fader med Klage!

Han, som slog Harpen for Erik hin Milde,
Slog den for Damer i Hytte og Hald;
Tonerne sprang, vare dybe, men vilde,
Endte i stormende, brusende Fald;
Sværd-Tid og Ulv-Tid paa Marken de fødte:
Favnetslag, Tempel og Slot
Fandtes til Blodbad et længer for godt,
Frænder hinanden og Odelen ødte!

Saxos Minde

Tak for den Skildring af Valdemars Dage,
Du udarbeided, fuldsikker paa Haand!
Klart den os viser, at Meget tilbage
End var paa Marken af Fædrenes Aand:
Meget hos Faa, men kun Lidt hos de Fleste:
    Meget i Axel og Dig,
Lidt kun i Folket til Sørøver-Krig,
Saa den med Eder henvov for det Meste.

Langt er dit Sagn om de Slaviske Krigs,
Længere vist, end det huger Enhver,
Tængere falder din Tale tillige,
Hjørne ei kvæder om Vikinge-Færd;
Dog ej det Mindste Du nænner at glemme,
    Dertil var Axel for kjær:
Ord af hans Læber, og Slag af hans Sværd,
Alle tilhøbe Du skjænked din Stemme!

Dog, intet Under, du elsked den Bolde
(Sildefodt Søn af det ædelste Kuld),
Vilde hans Navn paa de svæmmende Skjolde
Riste med storladne Runer i Guld;
Strid paa sin Snekk, og øm i sin Kirke,
    Han jo, med Sværd og med Stav,
Heltenes Minde og Hellenes Grav
Stræbde at skjække et nyt Danne-Virke!

Stod, som for dig, os kun Helten for Øle,
Kraftig og kjærlig, oprigtig og klog,
Deel vi vel tog i, hvad han maatte døie,
Fandt, han var stor paa de smaalige Tog;
Saae det med Sorg, at hans Redskab var ringe,
    Saae det paa Vendernes Spor:
Æren var lidet, men Selven var stor;
Rovdyr det gjaldt om til Freden at tvinge!

Tak da, du Kjære! for Alt, hvad Du skjænked,
For, hvad du selv kaldte Absalons Værk!
Tak, fordi ham mellem Helte Du bænked,
Som var for Danmark en Støtte fuldstærk,

Saxos Minde

Ham, ved hvis Aande det saa blev omgjærdet,
At, i den søvne Old,
Marken og Mindet dog sov under Skjold!
Hil være Axel med Staven og Sværdet!

Far da nu vel med de Gaver til Folket,
Dannemarks Saxo! du slutter i Favn!
Far, som jeg haver din Menning udtolket,
Far nu i Jesu veisignede Navn!
Bank kun paa Døren, hos Gamle og Unge,
Trøstig med Fædrenes Sværd!
Hvor Man oplukker, Man faær dig vist kjær,
Naar du opstemmer med Fædrenes Tunge.

Hvor Man dig ynder, paa Mark og paa Hede,
Siig dem, Kong Frederik lønned din Tolk!
Byd dem for Kongen at virke og bede!
Siig dem: kun Dansk er det kjærligste Folk!
Lær dem, med Fædrenes Tunge, tillige:
Aldrig ved Fiendernes Magt,
Aldrig ved Modgang og Mishaab i Pagt,
Men kun ved Spild falder Dannemarks Rige!!
